

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1946 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1946 yılı Kesinhesabı hakkında kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/203, 1/293)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1946 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/203)

T. C.
Sayıştay
326830

2 . VII . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1946 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz ederim.

Sayıştay Başkanı V.
Faik Eke

Uygunluk bildirimini

Anayasa ve Muhasebe Umumiye Kanunu hükümlerine uyularak Ulaştırma Bakanlığından Sayıştaya gönderilen Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1946 malî yılı Kesin hesabı ve Bilânçosu Sayıştayca incelenip yargılanmış olan muhasip idare hesabıyla karşılaştırılmış ve bağlı cetvellerdeki meşruhat göz önünde bulundurulmak üzere kesin hesapta ve bilanço ile kâr ve zarar hesaplarında gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz ederiz.

2 . VII . 1951

Sayıştay Başkan V.
F. Eke

D. : 1 Başkanı V.
Ragıp Ögel

D. : 2 Başkanı
Y. Ziya Aslan

D. : 3 Başkanı
R. Bakıy

D. : 4 Başkanı
M. A. Apak

Üye
M. İ. Erenli

Üye
N. Başak

Üye
F. Özbudun

Üye
A. Ali Hemen

Üye
A. K. Arıçay

Üye
F. Aktulga

Üye
A. T. Dengel

Üye
F. Işık

Üye
F. Beşkardeş

Üye
A. R. Savcı

Üye V.
H. Tuğrul

Savcı
Enver Arkun

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1946 yılı Kesinhesabı hakkında Kanun tasarısı (1/293)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/1096, 6 - 3453

18 . X . 1948

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 28 . IX . 1948 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan, Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1946 Bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısının ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

**Başbakan
H. Saka**

GEREKÇE

Devlet Demiryolları ve Limanları İdare-i Umumiyesinin Teşkilât ve vezâifine dair olan 1043 sayılı Kanunun Değiştirilmesi Hakkındaki 1482 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince hazırlanan 1946 Bütçe yılı İşletme Genel Müdürlüğünün kesinhesabı aşağıdaki bölümlerden tereküp etmiştir.

1. Kesinhesap kanun tasarısı
2. Ödenek cetveliyle gider kesinhesap cetveli (A) cetveli
3. Gelir kesinhesap cetveli
4. İdari nakliyat hesabı
5. İşletme hesabı («A» Devlet Demiryolları «B» Bağdat Demiryolu)
6. Kâr ve zarar hesabı
7. Bilânço ve sermayenin bir senelik artışını gösterir beyan cetveli

1946 yılı Bütçesinin geçirdiği safhaları gösteren kesinhesap kanunu tasarıyla buna bağlı olan cetvellerde görüleceği üzere 1946 yılı Bütçesinden (134 297 627) lira (30) kuruş harcanmıştır.

Bu yıl tahsilâtı (134 402 881) lira (37) kuruşa bâliğ olmuştur.

Bütçeye konulan ve çeşitli kanunlarla ve Bütçe Kanununun 7 nci maddesiyle eklenen ve düşülen ödeneklerle birlikte 1946 yılı sonunda ödenek toplamı (142 880 114) lira (36) kuruşa yükselmiştir.

Gider Bütçesinin :

- a) 10 neu yükleme ve boşaltma ücret ve giderleri bölümünün (3 100 000) lira ödeneğine mukabil (786 657) lira (83) kuruş fazlasıyla (3 886 657) lira (83) kuruş;
- b) 13 neu bölümün 1 nei gelir getiren mülklerin resim ve vergileri maddesinin (10 000) lira ödeneğine karşı (10 631) lira (01) kuruş fazlasıyla (20 631) lira (01) kuruş;
- c) Aynı bölümün geri verilecek paralar ve kesenekler maddesinin (18 000) lira ödeneğine karşı (864 385) lira (27) kuruş fazlasıyla (882 385) lira (27) kuruş;
- ç) 19 neu mahkeme giderleri, harçları ve serbest avukat ücretleri bölümünün (60 000) lira ödeneğine mukabil (9 866) lira (51) kuruş fazlasıyla (69 866) lira (61) kuruş harcanmıştır. Fazla harcamalar Bütçe Kanununun 7 nci maddesine dayanmaktadır.

İşletme emsali :

	Gider		Gelir		Emsal	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
İşletme	128 318 197	21	134 402 881	37	95	47
Satınalma	5 979 430	09				
	134 297 627	30	134 402 881	37	99	92

Sayıştay Komisyonu raporu

T. B. M. M.

31 . I . 1952

Sayıştay Komisyonu
Esas No. 1/292, 3/198
Karar No.

Yüksek Başkanlığa

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1946 Bütçe yılı Kesinhesabı hakkında Başbakanlığın 18 . X . 1948 gün ve 71/1096/6-3453 sayılı yazısıyla teklif olunan kanun tasarısı Sayıştayın Uygunluk Bildirimiyle birlikte ve Sayıştay Başmurağı Talât Akgün ve Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü Hesabat Dairesi Başkanı Sahir Kozikoğlu ve Genel Müdürlük Hesabat Şubesi Müdürü Sadettin Öye hazır oldukları halde tetkik ve müzakerelendi.

1. Ödenekler :

1946 Bütçe yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan ödenek miktarı 142 880 114 lira 36 kuruştan ibarettir. Kesinhesap ile Uygunluk Bildiriminde aynı miktarlar yazılıdır.

2. Giderler :

Kesinhesapta ve Uygunluk Bildiriminde gösterilen giderler birbirine uygun olarak 134 297 627 lira 30 kuruş olduğu görülmüştür.

3. Ödenek bakıyesi :

Komisyonumuzca kabul edilen ödeneklere ve giderlere göre ödenek bakıyesi 8 582 487 lira 06 kuruştan ibaret olup bundan 2 389 920 lira 38 kuruşun 3010 sayılı Kanun gereğince Avans olarak verilip ödeneğinden mevkuftutulması lâzımgeldiği anlaşıldığından bu miktar çıkarıldıktan sonra kalan 6 192 566 lira 68 kuruşun

yok edilmesi gerekmiş ve bağıli cetveller ona göre düzenlenmiştir.

4. Gelirler :

Tahakkukat : Kesinhesapta ve uygunluk bildiriminde birbirine uygun olmak üzere 134 402 881 lira 37 kuruştur.

Tahsilât : Uygunluk bildirimiyle kesinhesapta birbirine uygun olmak üzere 134 402 881 lira 37 kuruştur.

5. Genel Müdürlükçe 1946 yılında yapılan 134 402 881 lira 37 kuruşluk tahsilâta mukabil 134 297 627 lira 30 kuruşluk sarfiyat yapılmış olduğuna göre 105 254 lira 07 kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

Yukarda arzolunan sebeplere ve kabul edilen ödenekler, giderler ve gelirlerin ve idarenin bilânçosuyla kâr ve zarar hesabının uygunluk bildiriminde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmış olduğuna göre değişik olarak düzenlenmiş bulunan kanun tasarısı Kamutayın Yüksek Tasvibine arzedilmek üzere sunuldu.

Sayıştay Ko.

Başkanı

Sözeü

Kâtip

Bursa

Erzurum

İstanbul

H. Ayan

M. Yazıcı

F. Saymer

Çorum

Malatya

Niğde

Ş. Gürses

M. Kulu

S. Dellâloğlu

Samsun

Tokad

H. Alişan

H. Koyutürk

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1946 yılı Kesinhesap kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1946 yılı harcamaları bağlı (A) cetvelinde gösterildiği üzere (134 297 627) lira (30) kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün aynı yıl tahsilâtı bağlı (B) cetvelinde gösterildiği üzere (134 402 881) lira (37) kuruştur.

MADDE 3. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun uyarınca avans olarak verilen ve (A) cetvelinde ayrı bir sütunda gösterilen (2 389 920) lira (38) kuruş ödenek mevkuftutulmuştur.

MADDE 4. — Bu yıl içindeki bütçe harcamalarının düşülmesinden sonra ödenek artışı olarak kalan (6 192 566) lira (68) kuruş yokedilmiştir.

MADDE 5. — Genel Müdürlüğün bu kanuna bağlı 1946 Bütçe yılı bilânço ve kâr ve zarar hesabı onanmıştır.

MADDE 6. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma bakanları yürütür.

Başbakan
Hasan Saka

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Barutçu

Devlet Bakanı

Adalet Bakanı
Fuad Sirmen

Millî Savunma Bakanı

İçişleri Bakanı
Münir Hüsrev Köle

Dışişleri Bakanı V.
T. B. Balta

Maliye Bakanı
Ş. Adalan

Millî Eğitim Bakanı
T. Banguoğlu

Bayındırlık Bakanı
N. Erim

Ekonomi Bakanı
C. Elkin

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. K. Bayizit

SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1946 bütçe yılı Kesinhesap kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1946 bütçe yılı gideri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (134 297 627) lira (30) kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün 1946 bütçe yılı geliri ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (134 402 881) lira (37) kuruştur.

MADDE 3. — Gelire nazaran yapılan gider arasındaki farkı teşkil eden (105 254) lira (07) kuruş tahsilât fazlası olarak kalmıştır.

MADDE 4. — Gelecek yıllarda mahsubu yapılmak üzere 3010 sayılı Kanun gereğince avans olarak verilen ve (A) cetvelinin ayrı bir sütununda gösterilen (2 389 920) lira (38) kuruş ödenekten mevkuftutulmuştur.

MADDE 5. — Ödenekten 1946 bütçe yılı içinde sarfolunmayan ve (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen (6 192 566) lira (68) kuruş yok edilmiştir.

MADDE 6. — Adı geçen Genel Müdürlüğün 1946 bütçe yılı bilânçosuyla kâr ve zarar hesabı onanmıştır.

MADDE 7. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu kanun hükümlerini Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

G. ve Tekel Bakanı

E. Erişirgil

Ulaştırma Bakanı

Güleç

Çalışma Bakanı

T. B. Balta

Tarım Bakanı

Cavit Oral

Ticaret Bakanı

C. S. Barlas

A - CETVELİ

B.	Ödeneğin geçidi	Ödenekler		Giderler		3010 S. Kanun- la alınan avans		Yokedilen ödenekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Ücret ve gündelikler	22 304 437		20 041 722	13			2 262 714	87
2	Emekli, dul ve yetim ay- lıkları	2 500		1 730	22			769	78
3	Çeşitli yardımlar	15 327 156		14 177 895	77			1 149 260	23
4	Tazminat, ödenek ve tâli ücretler	2 832 000		2 261 383	99			570 616	01
5	İkramiyeler	500 000		496 323	30			3 676	70
6	Çeşitli giderler	803 501		642 293	35			161 207	65
7	Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri	163 626		162 488	88			1 137	12
8	Yolluklar	614 650		581 673	54			32 976	46
9	İşletme, bakım ve yenile- me giderleri	65 728 200		65 193 696	42			534 503	58
10	Yükleme ve boşaltma üe- ret ve giderleri	3 886 657	83	3 886 657	83			—	
11	Yeni yapılar ve servet ço- ğaltmaları	2 883 150		2 881 182	87			1 967	13
12	Yabancı demiryolları ile olan münasebetlerden doğ- an giderler	1 613 001		808 888	44			804 112	56
13	Her türlü vergiler, mad- di ödevler ve zarar ve zi- yan tazminatı	1 068 016	28	1 034 793	14			33 223	14
14	Trabzon - İran otobüs ve kamyon işletmesi giderleri	369 546		279 544	05			90 001	95
15	Satın alınan demiryol ve limanların senelik faiz ve itfa karşılıkları ve başka giderleri	6 095 601		5 979 430	09			116 170	91
16	Kanunları gereğince giri- şilen yüklemeler karşılığı	13 000 002		10 610 079	62	2 398 920	38	2	
17	Yabancı uzmanlar ile ya- bancı memleketlere gön- derilecek öğrenci gider- leri	346 380		339 350	50			7 029	50

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		3010 S. Kanun- la alınan avans		Yokedilen ödenekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
18	Öğretim giderleri	1 367 478		1 246 223	16			121 254	84
19	Mahkeme giderleri, harç- ları ve serbest avukat üc- retleri	69 866	61	69 866	61				
20	Eski yıllar borçları	125 000		120 944	16			4 055	84
21	1715 sayılı Kanununun 8 nci maddesi gereğince Cum- huriyet Merkez Bankası- na verilecek kâğıt para amortismanı karşılığı	1 324 467		1 324 467					
22	Demiryolları spor kurum- larına yardım	15 000		15 000					
23	Demiryolları dergisine yardım	5 000						5 000	
24	İş yerlerinde ve sürekli işlerde çalışan işçi ve hiz- metlilerin iş kazalarıyla meslek hastalıkları ve a- nalık sigortaları karşılığı	655 458		362 571	59			292 886	41
Öz.	İngiliz kredisi (3525 sa- yılı Kanun)	1 779 420	64	1 779 420	64				
	Toplam	142 880 114	36	134 297 627	30	2 398 920	38	6 192 566	68

R - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1		Demiryollar işletme gelirleri			
	1	Yolcu	42 340 000	41 544 230	32
	2	Bagaj	1 030 000	935 575	48
	3	Mesajeri	730 000	881 862	78
	4	Seyriseri	8 140 000	7 469 952	83
	5	Seyrihafif	70 290 000	65 673 800	34
	6	Muhtelif hasılat	4 115 000	3 345 317	70
2		Limanlar ve iskeleler gelirleri			
	1	Haydarpaşa Liman ve Rıhtım gelirleri	3 085 000	2 717 863	64
	2	Derince Limanı gelirleri	193 000	77 824	91
	3	İskenderun Limanı gelirleri	377 000	507 861	68
	4	Mersin Limanı geliri	650 000	252 914	91
	5	Samsun Limanı gelirleri	410 000	833 226	59

B.	M.	Gelirin çeşidi	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
	6	İskeleler gelirleri	480 000	420 574	22
3		Sağlık tevkifatı	1 000 000	790 401	91
4		Türlü hasılat			
	1	Kullanılmaz duruma giren vagon, lokomotif ve hurda demirler satışı	30 000	217	24
	2	Pansiyonlar gelirleri	12 000	25 632	20
	3	Sanat okulu gelirleri	86 000	75 252	01
	4	İdareye ilişkin binalardan alınacak kiralar	35 000	156 622	32
	5	Faiz ve akça farkları	1 500	130 206	30
	6	Çeşitli hasılat	656 700	3 014 979	06
5		Trabzon - İran Otobüs ve Kamyon İşletmesi gelirleri	110 000	155 033	13
Öz.		İngiliz kredisi (3525 sayılı Kanun)	—	5 381 161	86
»		Genel Bütçe Kanununun 18 nci maddesi gereğince Meteoroloji Genel Müdürlüğünden	—	12 370	—
Toplam			133 771 200	134 402 881	37

1946 Bütçe yılı bilançosu

AKTİF :

PASİF :

	Lira	K.		Lira	K.
Sabit tesisat	561.753.263,08		Sermaye	657.231.550,54	
Muharrrik ve müte-			İtfa sermayesi	81.053.362,60	
harrrik edevat	76.348.619,23		Tecdit sermayesi	39.288.403,03	
Demirbaş	19.129.668,23		Sigorta sermayesi	2.192.595,02	
Stok malzeme:			Tediye senedatı	165.668.706,36	
Mağazalar	30.196.858,62		Kredi ve istikrazlar	17.909.207,11	
Mahrukut	1.684.948,19		Muhtelif alacaklılar	20.078.364,29	
Ecza metharı	825.281,47				
İaşe	41.708,57				
Yol atelyesi	55.530,13				
Cer atelyesi	1.889.114,90				
Elektrik santrali	2.332,50				
Motör atelyesi	56.579,03				
Travers Fabrikası	245.556,60				
Basımevi	572.900,67				
Dikimevi	467.633,64				
Elbise	3.944,40	36.042.388,72			

Yapılmakta olan işler :

Yol Atelyesi	197.925,87
Cer Atelyesi	707.794,04
Elektrik Santrali	34.326,16

	Lira	K.	Lira	K.
Motör Atelyesi	66.087,84			
Travers Fabrikası	18.859,66			
Basımevi	43.640,43			
Dikimevi	30.109,22			
Elbise	375,50	1.099.118,72		
<hr/>				
Mevcudat				
Vezneler	2.028.601,94			
Bankalar	4.172.885,36			
Menkul kıymetler	414.711,10			
Kıymetli evrak	3.484,20	6.619.682,60		
<hr/>				
İştiraklerimiz		34.306,76		
Bütçeden ödenecek vâ- deli borçlar		11.374.242,59		
Hazine		154.371.761,06		
Muhtelif borçlar		46.792.542,07		
Kâr ve zarar		69.856.595,89		
<hr/>				
Toplam	983.422.188,95		Toplam	983.422.188,95
<hr/>				

Kâr ve zarar hesabı

BORÇ	Lira		K.		ALACAK	Lira		K.	
İşletme gideri	119	261	281,06		İşletme geliri	130	200	122,14	
Satınalma taksitleri	5	979	430,09		Muhtelif		786	747,15	
İtfa sermayesi	7	195	202,10		1947 yılına müdevver zarar	69	856	595,89	
Tecdit sermayesi	4	788	075,60						
Muhtelif		887	889,06						
1945 yılından müdevver zarar	62	731	587,27						
<hr/>					<hr/>				
	200	843	465,18			200	843	465,18	
<hr/>					<hr/>				